РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
18 У 11723/14
27.09.2017. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Џакула, председника већа, Слађане Бојовић и Радојке Маринковић, чланова већа, са судским саветником Милошем Бакалићем, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво РС, против туженог Агенције за реституцију Републике Србије – Јединице за конфесионалну реституцију, Београд, ради поништаја решења бр. 46.00-01519/08 од 01.09.2014. године, уз учешће заинтересованих лица А.А., ..., ..., коју заступа пуномоћник Билали Борисав, адвокат из Коцељеве, Карађорђева 19А и Министарства пољопривреде и заштите животне средине Републике Србије, у предмету враћања имовине, након одржане усмене јавне расправе, у нејавној седници већа, одржаној дана 27.09.2017. године, донео је

П Р Е С У Д У

I Тужба **СЕ ОДБИЈА.**

II **ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** тужилац Република Србија да заинтересованом лицу А.А., ..., ... накнади трошкове управног спора у износу од 18.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

О б р а з л о ж е њ е

Оспореним решењем, у ставу 1. диспозитива, усвојен је захтев А.А., ... и на име накнаде за одузету имовину истој је утврђено право својине на пољопривредном земљишту укупне површине 121.94.40 ха, и то: на к.п. бр. ..., њива 3. класе, површине 36.46.75ха, к.п.бр. ..., њива 4. класе, површине 9.77.29ха, к.п.бр...., њива 3. класе, површине 1.55.50ха, к.п.бр. ..., трстик 1. класе, површине 50.93.93ха, к.п.бр. ..., њива 3. класе, површине 3.64.79ха, к.п.бр. ..., трстик 1. класе, површине 8.79.96ха, к.п.бр. ..., њива 3. класе, површине 3.13.83 ха и 76235/185658 идеалних делова кат. парцеле ..., њива 3. класе, што износи 07.62.35 ха од укупне површине парцеле 18.56.58 ха, све уписане у КО ..., Лист непокретности бр. ... КО ..., као пољопривредно земљиште у државној својини, корисника Министарства пољопривреде и заштите животне

средине; у ставу 2. диспозитива обавезују се Република Србија, као власник, да А.А., ..., као правном следбенику Б.Б., пренесе у својину непокретности из става 1. диспозитива решења, а Министарство пољопривреде и заштите животне средине, као корисник, да преда у државину непокретности из става 1. диспозитива решења, у року од 30 дана од дана извршности решења; у ставу 3. наложено је органу надлежном за упис права на непокретностима – РГЗ Служби за катастар непокретности Обреновац да, по извршности решења, изврши упис права својине на непокретностима из става 1. диспозитива решења у корист А.А., као правног следбеника Б.Б., у јавне књиге у којима се врши упис права на непокретностима, док је у ставу 4. диспозитива одређено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

У тужби, поднетој Управном суду, дана 12.09.2014. године, тужилац побија оспорено решење туженог органа због погрешне примене одредбе члана 4. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама, наводећи да том одредбом није прописана обавеза, већ овлашћење Републике Србије, као обвезника враћања имовине, да уместо одузете да накнаду у виду друге одговарајуће имовине или да исплати новчану накнаду. Сматра да, како се тужилац противио накнади у виду друге одговарајуће имовине, то тужени није могао донети решење којим се захтев усваја. Осим тога, истиче да чак и у случају када би се одредбе наведеног закона тумачиле као обавеза враћања друге одговарајуће имовине, није било места усвајању захтева све до правноснажног окончања поступка по одредбама Закона о враћању имовине и обештећењу, с обзиром да се на тај начин доводе у неравноправан положај друге странке у поступцима враћања имовине. Са изнетих разлога, предлаже да се тужба уважи и поништи оспорено решење.

Тужени орган је у одговору на тужбу остао у свему при разлозима из образложења оспореног решења. Оспоравајући наводе тужбе који се односе на неправилну примену одредбе члана 4. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама, тужени орган указује да је у поменутој законској одредби предвиђен редослед модалитета реституције – натурална реституција као приоритет у односу на враћање друге одговарајуће имовине, а враћање одговарајуће имовине као приоритет у односу на исплату новчане накнаде. Дакле, императивном законском нормом је предвиђен редослед намирења, те исти није у диспозицији како органа који одлучује, тако ни Републике Србије као странке у поступку. Тужени орган сматра да су неосновани наводи тужбе да се истим видом накнаде доводе у неравноправан положај друге странке, тј. лица која су евентуално поднела захтев за враћање имовине по одредбама Закона о враћању имовине и обештећењу, а све из разлога што су парцеле за које је у току поступка утврђено да су одговарајуће за враћање уместо одузете имовине настале од катастарске парцеле старог премера број ... КО ..., за коју је утврђено да је од првог премера била у државној својини, а парцела број ... је део катастарске парцеле ... одузете од подносиоца, па самим тим, произилази да предметне парцеле и не могу бити предмет захтева по Закону о враћању имовине и обештећењу с обзиром да нису одузете од физичких лица, тако да евентуални подносиоци не могу бити доведени у неравноправан положај. Предлаже да суд тужбу одбије као неосновану.

Заинтересовано лице А.А., ..., је у одговору на тужбу, оспорило наводе тужбе у целости, сматрајући да је тужени орган у поступку по захтеву за реституцију

овде заинтересованог лица поступио у складу са нормом садржаном у члану 4. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама и за такву одлуку дао јасне и прихватљиве разлоге. Наводи да уколико би се прихватило становиште тужиоца да није било места усвајању захтева, дошло би до својеврсног правног хаоса и ниједан поступак започет по одредбама ранијег Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама из 2006. године се не би могао у целости правоснажно окончати у ситуацији где није могућа натурална реституција. Предлаже да суд тужбу одбије, као неосновану.

Заинтересовано лице Министарство пољопривреде и заштите животне средине, суду није доставило одговор на тужбу, иако је према повратници, која се налази у списима предмета, тужбу на одговор примило дана 13.07.2017. године.

Управни суд је одржао усмену јавну расправу применом члана 34. став 2. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС”, бр. 111/09), којим је прописано да је расправа обавезна ако је у управном поступку учествовало две или више странака са супротним интересима, то је Управни суд, дана 27.9.2017. године, одржао усмену јавну расправу, у присуству пуномоћника заинтересованог лица А.А., ..., а у одсуству уредно позваних законског заступника тужиоца, законских заступника туженог, заинтересованог лица Министарства пољопривреде и заштите животне средине.

У речи на усменој расправи, пуномоћник заинтересованог лица А.А., ... је изјавио да оспорава наводе тужбе и захтев тужбе у свему из разлога датих у одговору на тужбу. Даље наводи да оспореним решењем није повређен принцип тријализма код денационализације, да се не угрожава државни земљишни фонд пољопривредног земљишта и да је и Врховни касациони суд у својој пресуди УЗП 397/2014 од 5.2.2015. године изразио правно становиште да када је уместо одузете имовине одређена накнада у виду друге одговарајуће имовине, не доводе се у неравноправан положај друге странке у поступцима враћања имовине. Предлога за допуну доказног поступка није имао. Предложио је да суд тужбу одбије као неосновану. Трошкове управног спора је тражио и определио по врсти и висини и то за заступање на одржаној јавној расправи од стране пуномоћника адвоката износ од 33.000,00 динара.

Оцењујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у складу са одредбом члана 41. став 1. Закона о управним споровима, оценом навода тужбе, одговора на тужбу туженог и заинтересованог лица А.А., наводе заинтересованог лица на расправи од 27.09.2017. године и списа ове управне ствари, Управни суд је нашао да тужба није основана.

Из списа предмета и образложења оспореног решења, произлази да је А.А., овде заинтересовано лице, дана 29.09.2008. године поднела захтев за враћање одузете имовине, који је заведен под бројем 146-03-46-00-01519/08, као бивши власник за враћање њива, пашњака, потока, трстика, бара, које се налазе на катастарским парцелама број ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ... КО ..., укупне површине од 106.98.10 кј. Наведени захтев је прецизиран током управног поступка, на усменој расправи дана 26.08.2014. године, а у складу са налазом и мишљењем судског вештака од 22.04.2014.

године, тако што је подносилац предложио да му се на име одузетог пољопривредног земљишта као друга одговарајућа имовина, врати имовина ближе описана у ставу 1. диспозитива овде оспореног решења. Даље је утврђено да се Министартсво пољопривреде и заштите животне средине, као уписани корисник катастарских парцела које су предмет враћања, није изјаснило поводом предметног захтева, а ни о налазу и мишљењу судског вештака од 22.04.2014. године. Према образложењу оспореног решења, а на основу спроведеног доказног поступка, ценећи наводе и захтев странака, тужени је утврдио следеће: да је на основу Одлуке МНО у Обреновцу број .../46 од 18.01.1946. године, а која је потврђена Одлуком Окружног аграрног суда број .../46 од 13.02.1946. године од Б.Б. (сада А.А.) одузета имовина укупне површине од 121.98.10 ха и то: обрадивог земљишта у површини од 106.70.60 ха и то на делу парцеле ..., њива ... у површини од 05.43.20 ха; парцела број ..., њива ... укупне површине 0.82.40 ха; парцела број ... њива ... укупне површине 09.36.20 ха; парцела број ... пашњак ... њива укупне површине 0.07.20 ха; парцела број ... пашњак ... њива укупне површине 0.00.60 ха, део парцеле број ... њива ... у површини 91.01.00 ха; и необрадивог земљишта укупне површине 0.27.50 ха и то на кат. парцелама ..., поток црквени површине 0.07.30 ха; парцела број ..., трстик бара преко потока површине 0.03.80 ха; парцела ..., трстик, ... површине 0.12.40 ха, парцела број ..., бара ... површине 0.04.00 ха, као и део катастарске парцеле број ..., њива ... у површини 15.00.00 ха (одузета за припусну сточарску станицу). Увидом у Уверење РГЗ-СКН Обреновац број 952-03/2011-559 од 04.03.2011. године и 09.06.2011. године утврђено је да на земљишту у КО ... 1963. године извршена обнова прмера која је обухватила и одузету имовину, због чега је дошло до промене положаја, облика и површине парцеле, као и власништва на њима, тако да одузетим парцелама старог премера одговара већи број парцела новог премера, са различитим корисницима на њима и укупним површинама, а увидом у Уверење РГЗ-СКН Обреновац број 952-2/2014-103 од 10.4.2014. године и зкул број 1 и ... КО ..., утврђено је да је увидом у старе земљишне књиге из 1931. године за КО ..., која је престала да важи обновом земљишне књиге, утврђено је да катастарске парцеле (новог премера) број ...,...,..., ...,...,... и ..., одговарају делу катастарске парцеле (старог премера од 1922. године) број ..., на којој је као носилац права уписана у власнички лист зкул број ... КО ... била управна општина ..., а устројавањем катастра непокретности за КО ... 2010. године, наведене парцеле уписане су у зкул број ... КО ..., а у коју су уписане предложене парцеле као у тачки 1 диспозитива. Увидом у Информацију о локацији, које је издала Управа градске општине Обреновац – Одељење за урбанизам и комунално – грађевинске послове, Одсек за урбанизам I-01 број 350-140/2014 од 23.04.2013. године са копијама планова, утврђено је да се на основу Просторног плана градске општине Обреновац, предложене парцеле број ..., ..., ..., ..., ..., ... и ... КО ... налазе у пољопривредном земљишту насеља ..., које се користи за пољопривредну производњу и не може се користити у друге сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним Законом о пољопривредном земљишту, и исте нису предмет поступка пред Агенцијом за реституцију. Тужени орган је из налаза и мишљења судског вештака, који је достављен Агенцији за реституцију 8.5.2014. године, као и изјаве вештака са усмене расправе од 26.08.2014. године, утврдио да је за одузето пољопривредно земљиште правног претходника подносиоца захтева одузето коначном одлуком МНО број .../46, укупне површине 121.98.10 ха, и то парцеле ... површине 05.43.20 ха; парцела ... површине 0.82.40 ха; парцела ... површине 09.36.20 ха; парцела број ... површине 0.07.20 ха; парцела ... површине 0.00.60 ха; парцела број ... укупне

површине 106.01.00ха; парцела ... површине 0.07.30 ха; парцела ... површине 0.03.80 ха; парцела број ... површине 0.12.40 ха и парцела број ... површине 0.04.00 ха, вештак је предложио да се само кат. парцела број ..., површине 36.46.75 ха, која је настала од одузете парцеле ... старог премера, може вратити у натуралном облику, јер је у државној својини са правом коришћења Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, а да се на име преосталог дела одузете имовине површине од 85.51.35 ха, која се не може вратити у натуралном облику, јер сада представља изграђено земљиште (стамбени објекти, објекти од општег интереса – школа, објекти Министарства одбране итд), представљају пут или су део речног корита или су у приватној својини физичких лица, па је одговарајућа имовина за враћање: к.п. бр. ..., површине 36.46.75ха, к.п.бр. ..., површине 9.77.29ха, к.п.бр...., површине 1.55.50ха, к.п.бр. ..., површине 50.93.93ха, к.п.бр. ..., површине 3.64.79ха, к.п.бр. ..., површине 8.79.96ха, к.п.бр. ..., површине 3.13.83ха и 76235/185658 идеалних делова кат. парцеле ..., што износи 07.62.35 ха од укупне површине парцеле 18.56.58 ха, све уписане у КО ..., Лист непокретности бр. ... КО ....

Одредбама Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама ("Службени гласник РС", број 46/06), прописано је да је обвезник враћања непокретности, односно исплате новчане накнаде Република Србија, привредно друштво или друго правно лице које је у моменту ступања на снагу овог закона власник одузете имовине (члан 7. став 1.), да је обвезник враћања дужан да цркви, односно верској заједници врати право својине и државине на непокретности која је била одузета, ако је у приближно истом облику и стању у коме је била у време одузимања (члан 10. став 1.), да се непокретност не враћа ако је изван правног промета, односно ако се на њој не може стећи право својине, односно право коришћења, као и ако би услед њеног враћања дошло до битнијег ометања рада и функционисања државних органа, јавних здравствених, културних или образовних институција или других јавних служби и ако би у том случају наступила несразмерна штета (члан 11. став 1.), као и да Дирекција утврђује све чињенице и околности од значаја за одлучивање о захтеву, доноси решење којим одлучује о одузетој имовини, о субјекту права на реституцију, о облику, обиму и вредности имовине, о обвезницима за предају имовине и условима враћања, као и о начину и роковима за извршење решења (члан 29. став 1.).

По оцени Управног суда, код оваквог чињеничног и правног стања ствари, правилно је одлучио тужени орган, када је у поступку у коме није било повреде правила поступања од утицаја на правилност решавања ове управне ствари, донео оспорено решење и за своју одлуку дао јасне, аргументоване и правилне разлоге, у складу са одредбама Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама, које у свему као правилне и законите, прихвата и овај суд. Ово из разлога што је у проведеном управном поступку, на основу доказа достављених уз поднети захтев за враћање имовине, као и на основу налаза и мишљења судског вештака, који је достављен Агенцији за реституцију 8.5.2014. године, као и изјаве вештака са усмене расправе од 26.08.2014. године, тужени орган правилно нашао да је захтев за реституцију имовине ближе описане диспозитивом оспореног решења, основан, будући да је на основу изведених доказа као неспорно утврђено да је од правног претходника подносиоца захтева као бившег власника у КО ..., по основу Закона о конфискацији имовине, одузета имовина укупне површине 121.98.10 ха, с тим да је од тога, обрадиво

земљиште укупне површине 106.70.60 ха, необрадивог земљишта 0.27.50 ха и 15.00.00 ха за припусну сточарску станицу. По оцени суда, тужени орган је, одлучујући о облику реституције, правилно пошао од члана 4. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама, и утврдио да се, одузета имовина не може вратити у натуралном облику због специфичности комасације као агротехничке мере уређења земљишта. У том смислу, а како је то правилно закључио и тужени орган у образложењу оспореног решења, одузето земљиште више није у приближно истом облику и стању као у време одузимања и да се налази у разним својинским облицима, у државној, друштвеној и приватној својини, и да није могућа потпуна идентификација са обзиром на спроведени поступак обнове премера, који је спроведен 1963. године и који је обухватио и одузету имовину, због чега је дошло до промене положаја, облика и површине парцела, као и власништва на њима, тако да им одговара велики број парцела новог премера са различитим корисницима на њима и укупним површинама, а како је одредбама члана 8. Закона о враћању одузете имовине црквама и верским заједницама прописано да у том случају одузета имовина не може бити враћена подносиоцу захтева у натуралном облику, како је и сам Закон о враћању имовине црквеним и верским заједницама предвидео редослед модалитета реституције, тужени орган је, нашао да предложене катастарске парцеле ближе описане диспозитивом оспореног решења представљају друго одговарајуће земљиште које ће бити враћено подносиоцу захтева уместо одузетог, па је применом чл. 4, 7, 9, 10, 29. и 30. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама, одлучио као у диспозитиву оспореног решења. У управном поступку је, од стране вштака, при обрачуну површине предложених парцела, примењен обрачунски метод из Техничког упутства за извођење геодетско – техничких радова у посупку враћања земљишта("Сл. Гласник РС", број 411/91...103/2003), који је саставни део Уредбе о изменама уредбе за спровођење Закона о начину и условима за признавање прва и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због обавезног откупа пољопривредних производа (Сл. Гласник РС број 4/92), а који је прецизно образложио свој налаз између осталог и у посебно навео разлоге и параметре који су је определили да предложи наведене парцеле за враћање и то да се земљиште на предложеним прцелама налази у пољопривредном подручју, да се користи за пољопривредном подручју, да се користи за пољопривредну производњу и да није планирано за одређене јавне намене, нити је обухваћено неким планским докуметима локалне, покрајинске и републичке власти, то је налаз и мишљење судског вештака правилно прихваћен у целости.

Суд је ценио наводе тужбе, али налази да су исти без утицаја на другачију оцену законитости оспореног решења, с обзиром да је ове наводе тужени правилно ценио у оспореном решењу, имајући у виду да их је тужилац истицао и у управном поступку пред туженим органом, те се истим не доводи у сумњу чињенично стање утврђено у управном поступку, нити се прилажу докази који би, да су били цењени, довели до другачије одлуке у овој управној ствари. Ово посебно из разлога што је тужени, по оцени суда, правилно у оспореном решењу нашао да повраћај парцела у конкретном случају представља натуралну и то заменску реституцију, сагласно одредби члана 4. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама, којом је прописано да се одузета имовина враћа по правилу у натуралном облику или се накнађује у виду друге одговарајуће имовине, а тржишна новчана накнада исплаћује

се само ако враћање у натуралном облику или у виду друге одговарајуће имовине није могуће. Такође, тужени орган је, по оцени суда, правилно нашао да је императивном законском нормом предвиђен редослед намирења, који није у диспозицији како органа који одлучује, овде туженог, тако ни Републике Србије, као странке у поступку, па су неосновани наводи тужбе, којима се указује да тужени није могао донети оспорено решење којим је усвојио захтев овде заинтересованог лица за враћање друге одговарајуће имовине, јер се тужилац таквом враћању противио. Ово посебно, имајући у виду чињеницу да је у проведеном управном поступку, на основу изведених доказа, несумњиво утврђена испуњеност услова за примену члана 4. наведеног закона, односно испуњеност услова за враћање друге одговарајуће имовине подносиоцу захтева, овде заинтересованом лицу. Дакле, тужбом оспорено решење је, према стању у списима предмета, засновано на потпуно и тачно утврђеном чињеничном стању на које су правилно примењене напред цитиране одредбе наведеног закона, а у образложењу побијаног решења, јасно су наведене све чињенице које су у току поступка утврђене, као и релевантни прописи и разлози којима се руководио тужени орган приликом доношења решења.

Са изнетих разлога, након закључене усмене расправе, у смислу члана 46. став 2. Закона о управним споровима, налазећи да оспореним решењем није повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је, применом одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу I диспозитива ове пресуде.

Одлуку о трошковима управног спора донета је на основу одредбе чл. 66., 67. и 74. Закона о управним споровима и одредбе чл. 150. и 153. Закона о парничном поступку, па су заинтересованом лицу А.А., ..., признати трошкови управног спора заступања на усменој јавној расправи од стране пуномоћника из реда адвоката у износу од 18.000,00 динара, сагласно Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Службени гласник РС", бр. 121/12), па је на основу одредбе чл. 66., 67. и 74. Закона о управним споровима и одредбе члана 153. ст. 1. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу II диспозитива пресуде. Трошкови заступања на усменој јавној расправи од стране пуномоћника из реда адвоката до траженог износа од 33.000,00 динара суд није признао, будући да ови трошкови нису опредељени према износу који адвокату припада према адвокатској тарифи.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 27.09.2017. године, 18 У 11723/14

Записничар
Милош Бакалић,с.р.

Председник већа-судија
Гордана Џакула,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ЦРП